Amoghavarsha IAS Academy

ಕಾವೇರಿ ಮಾಲಿನ್ಯ; ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ

ಸುದ್ದಿ: ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು **ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ** ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪರಿಸರ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿರಂಜನ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ನಿರಂಜನ್ ಪ್ಯಾನೆಲ್ ಕುರಿತು

- ಕೊಳಚೆ ನೀರು, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ರೀತಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ ಒಳಹರಿವಿನಿಂದ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರು ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಮಿತಿಯು 10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿದೆ.
- ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ತನ್ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗುಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ಜಲಚರಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಕಾವೇರಿ ನದಿಯನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ '**ಪೊನ್ನಿ**' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಶ್ರೇಣಿಯ ತಲಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಸರಿಸುಮಾರು 800 ಕಿಮೀ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ.

- ನದಿಯ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವು **ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.**
- ಕಾವೇರಿಯನ್ನು ಸೇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಗಳೆಂದರೆ **ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಬಿನಿ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ.**
- ಮಳೆಗಾಗಿ ಮುಂಗಾರಿನ ಮತ್ತು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವ ಮಾನ್ಸೂನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ದ್ವಂದ್ವ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದಾಗಿ ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.
- ಅದರ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ **ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು**: ಕಾವೇರಿ WLS, ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟಗಳು WLS, ಪುಷ್ಪಗಿರಿ WLS, ಮುತ್ತತ್ತಿ WLS, ರಂಗನತಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ, ಭೀಮೇಶ್ವರಿ WLS, ನಾಗರಹೊಳೆ NP; ಬಂಡೀಪುರ ಎನ್.ಪಿ.

ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳು:

- ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸದ ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಮನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನದಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತವೆ.
- ನದಿಯ ಪಕ್ಕದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ಕಳೆನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮಳೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿಗೆ ತೊಳೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.
- ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ:

- **ನೀರು (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆ, 1974**: ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹೊ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- **ನೀರು (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಸೆಸ್ ಕಾಯಿದೆ, 1977**: ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ನೀರು ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಸೆಸ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1986:** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2001:** ಈ ನಿಯಮಗಳು ಬಳಸಿದ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಪರಿಸರ ಸುರಕ್ಷಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯಮಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಆಮದು, 1989:** ಇದು ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ (ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ನಿಯಮಗಳು, 2000**: ಇದು ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1986 ಗೆ ಸಂಬಂ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಓಝೋನ್ ಡಿಪ್ಲೀಟಿಂಗ್ ಸಬ್ಸ್ಟೆನ್ಸಸ್ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ನಿಯಮಗಳು, 2000:** ಇದು ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1986 ಗೆ ಸಂಬ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ

ಸುದ್ದಿ:

1. 'ಹಳೆಯ ಟಿ.ವಿ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮೊಬೈಲ್, ಚಾರ್ಜರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಕರಣ ಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ ನೀಡಿ ಮಾರಾಟಗಾರರೇ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮರು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಇ- ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ' ಎಂದು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವ ಈಶ್ವರ ಖಂಡ್ರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

2.ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (UNITAR) ಜಾಗತಿಕ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾನಿಟರ್ 2024 ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ, ಇದು ವಿಶ್ವದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ದಾಖಲಿತ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮರುಬಳಕೆಗಿಂತ ಐದು ಪಟ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಏರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಗ್ಲೋಬಲ್ ಇ-ವೇಸ್ಟ್ ಮಾನಿಟರ್ 2024 ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು:

- ಜಾಗತಿಕ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಏರಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ, 2010 ರಲ್ಲಿ 34 ಬಿಲಿಯನ್ (ಬಿಎನ್) ಕೆಜಿಯಿಂದ 2022 ರಲ್ಲಿ 62 ಬಿಎನ್ ಕೆಜಿಗೆ ಏರಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ, 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ 82 ಬಿಲಿಯನ್ ಕೆಜಿ ತಲುಪುತ್ತದೆ.
- ಈ 62 ಶತಕೋಟಿ ಕೆಜಿಯಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ 13.8 ಶತಕೋಟಿ ಕೆಜಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ 'ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ' ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 62 ಬಿಲಿಯನ್ ಕೆಜಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವು 31 ಬಿಎನ್ ಕೆಜಿ ಲೋಹಗಳು, 17 ಬಿಎನ್ ಕೆಜಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು 14 ಬಿಎನ್ ಕೆಜಿ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ಖನಿಜಗಳು, ಗಾಜು, ಸಂಯೋಜಿತ ವಸ್ತುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ:

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆಯ ದರಗಳು, ಸೀಮಿತ ದುರಸ್ತಿ ಆಯ್ಕೆಗಳು, ಅಲ್ಪ ಉತ್ಪನ್ನ ಜೀವನ ಚಕ್ರಗಳು, ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಪಕ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಮರುಬಳಕೆ ವಲಯ:

ಅಸಮರ್ಪಕ ಔಪಚಾರಿಕ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗಮನಾರ್ಹ ಭಾಗವನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯವು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಗಳು:

- ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಮರುಬಳಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಪಾದರಸ ಮತ್ತು ಬ್ರೋಮಿನೇಟೆಡ್ ಜ್ವಾಲೆಯ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳಂತಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎರಡರ ಮೇಲೆ ನೇರ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಬ್ರೋಮಿನೇಟೆಡ್ ಜ್ವಾಲೆಯ ನಿವಾರಕವು ಬ್ರೋಮಿನ್ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಬೆಂಕಿಯ ದಹನ ಮತ್ತು ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅಥವಾ ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ದಹನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ವಸ್ತುಗಳ ದಹನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಹರಡುವ ದರವನ್ನು ನಿಧಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 58,000 ಕೆಜಿ ಪಾದರಸ ಮತ್ತು 45 ದಶಲಕ್ಷ ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಬ್ರೋಮಿನೇಟೆಡ್ ಜ್ವಾಲೆಯ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳು:

- ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (42.8%) ದಾಖಲಿತ ಔಪಚಾರಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರವನ್ನು ಯುರೋಪ್ ಹೊಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಆಫ್ರಿಕಾ ಕಡಿಮೆ ಮರುಬಳಕೆ ದರಗಳೊಂದಿಗೆ (<1%) ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ.
- ಭಾರತ ಸೇರಿದಂತೆ ಏಷ್ಯಾವು ಜಾಗತಿಕ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗಮನಾರ್ಹ ಭಾಗವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.
- ಏಷ್ಯಾದ ದೇಶಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (30 ಬಿಎನ್ ಕೆಜಿ) ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿವೆ ಅಥವಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ದರಗಳು:

- ಯುರೋಪ್ (17.6 ಕೆಜಿ), ಓಷಿಯಾನಿಯಾ (16.1 ಕೆಜಿ) ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಗಳು (14.1 ಕೆಜಿ) 2022 ರಲ್ಲಿ ತಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿವೆ.
- ತಾಪಮಾನ ವಿನಿಮಯ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನಿಟರ್‌ಗಳಂತಹ ಭಾರವಾದ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ದರಗಳು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದೆ.
- ಹೀಗಾಗಿ, ಆಟಿಕೆಗಳು, ಮೈಕ್ರೊವೇವ್ ಓವನ್‌ಗಳು, ವ್ಯಾಕ್ಯೂಮ್ ಕ್ಲೀನರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳು ವಿಶ್ವದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯದ 20 ಬಿಲಿಯನ್ ಕೆಜಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ, ಅವುಗಳ ಮರುಬಳಕೆ ದರಗಳು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 12% ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ.
- ಸಣ್ಣ ಐಟಿ ಮತ್ತು ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳು - ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್‌ಗಳು, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳು, ಜಿಪಿಎಸ್ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ರೂಟರ್‌ಗಳು - 5 ಬಿಲಿಯನ್ ಕೆಜಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 22% ಮಾತ್ರ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದರೇನು?

- ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ), ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ಕಛೇರಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಉಪಕರಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಹಳೆಯ, ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವಾಗಿದೆ.
- ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಸೀಸ, ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಮ್, ಪಾದರಸ ಮತ್ತು ನಿಕಲ್‌ನಂತಹ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಯಮಗಳು, 2003: ಇದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2011: ಇದು ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (ಇಪಿಆರ್) ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2016: ಇದು ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ.

ಇ-**ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2022** ಇಪಿಆರ್ ಆಡಳಿತದ ಮೂಲಕ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಯಮಗಳು, 2023: ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- ಹಾನಿಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ರಿಫ್ರಿಂಜೆಂಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆ.

ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಯಮಗಳು, 2024: ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಸೇರಿವೆ-

- ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಅಥವಾ ವರದಿಗಳ ಫೈಲಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಟೈಮ್‌ಲೈನ್‌ಗಳ ಸಡಿಲಿಕೆ (9 ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ):
- EPR ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳ ವಿನಿಮಯ ಅಥವಾ ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.
- EPR ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ವಿನಿಮಯ ಬೆಲೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅತ್ಯಧಿಕ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಇರಬೇಕು